

Pöytäkirjat, viranhaltijapäätökset ja lausunnot

189/03.00.00/2017, 212/00.04.01/2017, 206/00.04.01/2017, 217/10.02.03/2017,
219/11.01.00/2017, 200/00.04.00/2017

MH § 166

Kainuun liitossa on valmistunut seuraavat:

Kokouspöytäkirjat:

-

Viranhaltijapäätökset:

Henkilöstön vuosilomaa-, sairautta-, työaikavapaata-, virkavapaata-, palkkausta-, virkamatkaa ja henkilöstökokouksia koskevat päätökset ajalla 19.9. - 23.10.2017:

Maakuntajohtaja Pentti Malinen §:t 59-66, 17-19, 21-23
Suunnittelujohtaja Hannu Heikkinen §:t 3
Hallinto- ja talouspäällikkö Paula Halonen §:t 26-32, 13-16
Aluekehitysjohtaja Heimo Keränen §:t 61-72

Muut kuin em. päätökset:

Maakuntajohtaja Pentti Malinen:

Muu päätös (§ 25): Av-tuen myöntäminen One Film Production Oy:lle SWAMP dokumenttielokuvaan

Päätös: One Film Production Oy/Kimmo Koskela on hakenut av-tuotantotukea Kainuun liitolta SWAMP -suo- ja umpihankipotkupallosta kertovaan dokumenttielokuvatuotantoon. Elokuvan jakelu on tarkoitus tehdä kotimaisen levityksen lisäksi kansainväliseen levitykseen, ensimmäinen tavoite on kansainväliset elokuvafestivaalit- ja elokuvamarketit. Kainuussa toteutuu yli 20 kuvauspäivää, sekä talvi-että kesäaikana. Hyrynsalmen kunta tukee tuotantoa yht. 2000 eurola ja osallistuu mahdollisesti muutoin myöhemmin sovittavilla tavoilla projektiin (Hyrynsalmen kh §199). Elokuvan kokonaisbudjetti on 130 000 €, josta omarahoitus on 10.000 €. Kainuun tulevaisuusrahaston ohjeiden mukaan av-tukea voidaan maksaa enintään 30% kokonaiskustannuksista ennen kulujen syntymistä. Tuotanto on suunniteltu toteutettavaksi syksy 2017 - kevät 2019 välisenä aikana.

Kainuun liitto on myöntänyt One Film Production Oy:lle av-tukea Kainuun tulevaisuusrahastosta yht. 20 000 € (alv 0), josta heti voidaan maksaa laskua vastaan 30% eli 6000 € (alv 0). Loput maksuosuudesta maksetaan toteutuneita kustannuksia vastaan. One Film Production Oy:n kanssa laaditaan erillinen yhteistyösopimus, jossa sovietaan tarkemmin sopimusehdoista. Tuki maksetaan Kainuun liiton

tulevaisuusrahastosta.

Muu päätös (§ 26): Karjalan kierros -juoksutapahtuman juhlakirjan tukeminen

Päätös: Kajaanin Juoksijat ry yhdessä Karjalan tasavallan Urheilukomitean kanssa toteuttivat vuosina 1991 - 2000 Karjalan kierros – juoksutapahtuman. Juoksureitti oli Kajaani-Vartius-Kostamus- Kotskoma-Segesha-Karhumäki-Kontupohja-Aunus-Pitkäranta- Sortavala-Värtsilä-Joensuu-Nurmes-Kajaani (noin 1500 km). Tapahtuma oli ensimmäinen ja ainutlaatuinen urheilu- ja liikuntayhteistyötä edistävä hanke Suomen ja Neuvostoliiton/Venäjän välillä. Tapahtuma sai paljon positiivista julkisuutta tiedotusvälineissä Suomessa (erityisesti Kainuussa ja Pohjois-Karjalassa) ja erityisesti Karjalan tasavallassa ja Venäjällä.

Karjalan Urheilukomitea on esittänyt suomalaiselle yhteistyökumppaneille, että tapahtumasta julkaistaan yhteinen 25 -vuotta tapahtumasta kertova juhlakirja, jossa esitellään sanoin ja kuvin tuota kymmenvuotista urheilu- ja liikuntatapahtumaa. Kajaanin Juoksijat ry on hakenut mm. Kainuun liitto ja Euregio Kareliaa yhteistyöhankkeeseen kirjan toimittamiseen ja julkaisemiseen. Kirjaa on tarkoitus painaa 1000 kpl. Teos on n. 100-150 sivuinen, mustavalko- ja värikuvia sisältävä, suomeksi ja venäjäksi kirjoitettu kirja.

Perusteluina yhteishankkeelle ovat:

1. Hanke tukee Euregio Karelia –yhteistyötä. Karjalan kierros oli toteutusaikana ainutlaatuinen tapahtuma. Neuvostoliiton (myöhemmin Venäjän) rajan yli ei ole toteutettu vastaavaa urheilutapahtumaa. Juoksureitti kattoi lähes koko Euregio Karelian alueen ja ylitti kaksi kansainvälistä rajanylityspaikkaa (Vartius-Lyttä ja Niirala-Värtsilä).
2. Tapahtumassa Kainuun rooli oli keskeinen. Tapahtumaan osallistui osanottajia Kainuusta, Pohjois-Karjalasta sekä Karjalan tasavalta ja myös muualta Suomesta ja Venäjältä. Aktiiviset osanottajat juoksivat koko reitin, suurin osa juoksijoista osallistui vain osaan matkalle (erityisesti Karjalan piireissä).
3. Kainuun liitto ja Euregio Karelia tukiessaan kirjan julkaisua saavat mainostilaa kirjaan erikseen sovittavalla tavalla. Tukijat saavat ilmaisokappaleita käyttöönsä.
4. Yhteistyöhanke toteutetaan kustannustehokkaasti ja kustannukset jakaantuvat puoleksi Karjalan osapuolen ja Suomen osapuolen kesken.

Kainuun liitto on tukenut Kajaanin Juoksijat ry:tä 2000 eurolla hankkeen toteuttamiseksi ehdolla, että Karjalan tasavallan Urheilukomitea tukee hanketta vähintään 50 %:lla. Kustannukset maksetaan toteutuneiden kulujen perusteella laskua vastaan ja kohdennetaan Euregio Karelian tulosityksikölle.

Hallinto- ja talouspäällikkö Paula Halonen:

Henkilöstöpäätös (§ 6): Siviilipalvelus, henkilökohtaiset lomapäivät

Muu päätös (§ 13): Avustus Kajaanin Hakalle Hakan ja Hokin yhteisen Liiku lauantaina -tapahtuman järjestämiseen

Päätös: Kajaanin Haka on pyytänyt Kainuun liitolta avustusta Hakan ja Hokin yhteisen Liiku lauantaina - tapahtuman järjestämiseen. Kajaanin Hakan ja Kajaanin Hokin yhdessä toteuttama peli- ja liikunta-tapahtuma järjestetään lauantaina 30.09.2017. Kyseisenä päivänä Haka pelaa sarjakauden viimeisen ottelunsa ja Hokki pelaa kotiotte- lun. Molempiin otteluihin on yleisöllä vapaa pääsy. Hakan ottelun puoliajalla Liikuntakeskus Iso Hoo liikuttaa ihmisiä taukojumpalla. Kainuun liitto saa avustuksen vastineeksi logonsa näkyviin peli- ja lii- kuntatapahtuman markkinointimateriaaliin. Kainuun liitto myönsi 200 euron suuruisen avustuksen Kajaanin Ha- kalle Hakan ja Hokin yhteisen Liiku lauantaina -tapahtuman järjestä- miseen.

Muut päätös (§ 14): Avustus Kajaanin Maanpuolustusnaiset ry:lle Maanpuolustusnaisten liitto ry:n syysliittokokouksen järjestämistä varten

Päätös: Kajaanin Maanpuolustusnaiset ry on pyytänyt Kainuun liitol- ta avustusta Maanpuolustusnaisten liitto ry:n syysliittokokouksen jär- jestämisestä varten. Maanpuolustusnaisten liiton Kainuun piiri ry jär- jestää valtakunnallisen syysliittokokouksen Kajaanissa 04. - 05.11.2017. Kokous pidetään Kainuun Prikaatin tiloissa. Tapahtu- maan saapuu noin 70 osallistujaa ympäri Suomen. Kajaanin Maan- puolustusnaiset ry anoo Kainuun liitolta järjestelykuluihin avustusta 1000 euroa. Yhdistyksen hakemuksen mukaan järjestelykulut muo- dostavat kohtuuttoman ison kustannuserän pienelle yhdistykselle.

Tapahtuman kustannusarvio on seuraava:

Painatuskulut (opasteet, ohjelmalehti, käsiohjelma, nimilaput ym.)
1000 €,

Kahvitarjoilut, kokouskahvit tulo- ja lähtökahvit 500 €,

Kuljetukset (kekrijuhla, kaupunkikiertoajelu) 600 €,

Matkakulut 450 €, eli yhteensä 2650 €.

Kokousvieraille jaettavaan kokouskansioon Kajaanin Maanpuolus- tusnaiset ry kokoaa esitteitä ja tietoa Kainuusta ja Kajaanista.

Kainuun liitto on myöntänyt 300 euron suuruisen avustuksen Kaja- anin Maanpuolustusnaiset ry:lle Maanpuolustusnaisten liitto ry:n syys- liittokokouksen järjestämistä varten.

Muu päätös (§ 15): Avustus Sotkamon Kiekko ry:n poikien F1-jouk- kueelle koskien kautta 2017-2018

Päätös: Sotkamon Kiekko ry:n poikien F1-joukkue on pyytänyt avus- tusta Kainuun liitolta kaudelle 2017-2018. SoKi F1-joukkueella ei ole montaa sponsoria ja niinpä avustukset nähdään hakemuksen mu-

kaan erittäin tärkeinä.

Kainuun liitto on laatinut jo aikaisemmin yhteistyösopimuksen SoKi:n miesten edustusjoukkueen kanssa kaudelle 2017-2018. Koska Kainuun liitto on solminut jo aikaisemmin yhteistyösopimuksen ja myöntänyt sopimuksen mukaisen korvauksen SoKi:n miesten edustusjoukkueelle, vaikuttaa tämä nyt myönnettävän avustuksen suuruuteen SoKi:n poikien F1-joukkueelle. Kainuun liitto näkee tärkeänä asiana lasten ja nuorten liikuntaharrastukset ja haluaa tukea kertaluonteisesti SoKi ry:n poikien F1-joukkuetta pienellä avustuksella. Kainuun liitto on myöntänyt Sotkamon Kiekko ry:n F1-joukkueelle 100 euron (alv 0) suuruisen avustuksen koskien kautta 2017-2018. Avustus on kertaluonteinen.

Lisätietoja päätöksistä antaa hallinto- ja talouspäällikkö Paula Halonen, puh. 044 410 0728 tai sähköpostitse osoitteella etunimi.sukunimi@kainuu.fi

Lausunnot:

1) Maakuntajohtaja Pentti Malinen ja hallinto- ja talouspäällikkö Paula Halonen ovat 22.9.2017 antaneet sosiaali- ja terveysministeriölle seuraavan sisältöisen lausunnon:

"STM:N LAUSUNTOPYYNTÖ LUONNOKSEEN HALLITUKSEN ESITYKSESTÄ LAIKSI TYÖTTÖMYYSTURVALAIN 14 LUVUN 3 A, 3 C JA 3 D § MUUTTAMISESTA

Sosiaali- ja terveysministeriö on pyytänyt jakelussa mainituilta tahoilta lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi työttömyysturvalain muuttamiseksi. Luonnos on keskeneräinen ja täydentyy lausuntovaiheen jälkeen.

Luonnos liittyy hallituksen maakuntauudistusta koskevien esitysten kokonaisuuteen, ja sen tavoitteena on ratkaista maakuntauudistuksesta seuraavat muutostarpeet pitkään työmarkkinatukea saaneen kotikunnalle nyt kuuluvan työmarkkinatuen rahoitusvastuun osalta.

Lausunto on pyydetty toimittamaan 01.09.2017 mennessä. Lausunnon toimittamisaikaa on myöhemmin jatkettu 22.09.2017 saakka.

Hallituksen esityksessä ehdotetaan muutettavaksi työttömyysturvalakia. Työmarkkinatuen rahoitusvastuun jakautumisessa on tarkoitus ottaa huomioon kunnilta maakunnille siirtyvät tehtävät. Työmarkkinatuen rahoitusta muutettaisiin erityisesti maakuntien kannustamiseksi tehokkaaseen työllisyyden edistämiseen. Työmarkkinatuen rahoituksessa huomioitaisiin edelleen myös kuntien tehtävä työllisyyden edistämässä.

Maakuntalakiesityksessä maakunnan tehtäväälaan kuuluvat aluekehittämisen viranomaisen tehtävät, alueen, sen elinkeinoelämän ja innovaatioympäristöjen kehittäminen ja rahoittaminen, näihin liittyvä koulutus ja osaa-

misen kehittäminen, kulttuurin edistäminen, yritys-, työ- ja elinkeinopalvelujen järjestäminen sekä kotoutumisen edistäminen.

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksen laiksi alueiden kehittämisestä ja kasvupalveluista, jossa työ- ja elinkeinotoimistojen nykyiset työ- ja elinkeinopalvelut (julkiset työvoima- ja yrityspalvelut) sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten yrityspalvelut koottaisiin maakunnallisiksi kasvupalveluiksi. Kyseisessä laissa säädettäisiin puitteet kasvupalvelujen järjestämiselle ja tuottamiselle, mutta ei määriteltäisi palveluiden sisältöä. Palveluiden sisällöstä säädettäisiin erillisissä laeissa.

Lisäksi hallitus on antanut esityksen laiksi julkisista rekrytointi- ja osamispalveluista, laiksi alueiden kehittämisen ja kasvupalveluiden rahoittamisesta ja laiksi yksityisistä rekrytointipalveluista, joilla korvattaisiin laki julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta, laki työllistymistä edistävästä monialaisesta yhteispalvelusta, laki alueiden kehittämisen ja rakennerrahastohankkeiden rahoittamisesta ja laki valtionavustuksesta yritystoiminnan kehittämiseksi. Sosiaalisista yrityksistä annettu laki kumottaisiin.

Edellä mainittujen hallituksen esitysten kokonaisuudesta rakentuu uudistus, jossa nykyiset työvoima- ja yrityspalvelut uudistetaan kasvupalveluiksi ja siirretään perustettavien maakuntien järjestämisvastuulle. Samalla palvelujen rahoitus uudistuu.

Maakuntauudistuksen myötä kuntien tehtäviä siirtyy maakuntien järjestämisvastuulle. Esimerkiksi kuntouttava työtoiminta on ollut kuntien järjestämisvastuulla ja jatkossa vastuu siirtyy maakunnalle.

Kainuun liitto näkee hyvänä asiana, että luonnoksessa hallituksen esitykseksi laiksi työttömyysturvalain muuttamiseksi, työmarkkinatuen rahoitus jakautuu valtion, maakunnan ja kuntien kesken. Kyseisessä hallituksen esityksessä ehdotetaan muutettavaksi työmarkkinatuen rahoitusvastuuta koskevia säännöksiä vastaamaan aikaisemmin edellä kuvatuista hallituksen esityksistä seuraavaa kuntien ja maakuntien välistä vastuunjaon ja vaikutusmahdollisuuksien muutosta.

Jatkossa maakunnat voisivat itse päättää työllistymistä edistävien palveluiden tarjoamiseen käytettävistä resursseista, jolloin palveluiden volyymi ja rakenne voivat vaihdella alueellisesti ja poiketa nykyisestä. Kainuun liitto pitää tärkeänä, että maakunnilla tulee olla näitä resursseja ja toimintaa varten erikseen ”korvamerkittyä” rahaa normaalin yleiskatteellisen rahoituksen lisäksi.

Ehdotus säilyttäisi valtion rahoitusvastuun nykyisen suuruisena. Kuntien nykyisestä rahoitusosuudesta siirrettäisiin maakuntien vastuulle puolet, mikä vastaisi myös maakuntien vastuulle siirtyviä tehtäviä kuntien nykyisin toteuttamista aktiivijaksoista. Valtio rahoittaisi edelleen kokonaan alle 300 päivää työmarkkinatukea saaneista maksettavat työmarkkinatuet sekä työllistymistä edistävien palveluiden aikaiset työmarkkinatukimenot riippumatta kertyneiden etuuspäivien määrästä. Muutos toteutettaisiin kustannusneutraalisti siten, että rahoitusvastuun mukana maakunnille siirrettäisiin valtionosuuksia kompensoimaan nykyisiä työmarkkinatukimenoja.

Kainuun liitto pitää hyvänä esitettyä kustannustenjakoehdotusta, kun huomioidaan kunnilta maakunnille siirtyvät tehtävät.

Lisäksi Kainuun liitto toteaa pitävänsä erittäin hyvänä asiana, että työmarkkinatuen rahoitusta muutettaisiin erityisesti maakuntien kannustamiseksi tehokkaaseen työllisyyden edistämiseen."

2) Aluekehitysjohtaja Heimo Keränen ja aluesuunnitteluasiantuntija Sanna Schroderus ovat 6.10.2017 antaneet Pohjois-Pohjanmaan liitolle seuraavan sisältöisen lausunnon:

"LAUSUNTO POHJOIS-POHJANMAAN MAAKUNTAOHJELMAN LUONNOKSESTA

Pohjois-Pohjanmaan liitto on pyytänyt mm. Kainuun liiton lausuntoa Pohjois-Pohjanmaan maakuntaohjelmasta vuosille 2018–2021 luonnoksesta sekä ympäristöselostuksesta.

Pohjois-Pohjanmaan maakuntaohjelma 2018–2021 sisältää maakunnan mahdollisuuksiin ja tarpeisiin perustuvat kehittämisen tavoitteet. Maakuntaohjelma ohjaa alueen kehittämistä seuraavan neljän vuoden ajan. Ohjelman toimenpiteillä tavoitellaan työtä, hyvinvointia ja elinvoimaisuutta kestäväällä tavalla.

Uuden maakuntaohjelman rakenne ja taso poikkeaa aiemmasta. Ohjelmassa haetaan uutta ajattelua maakunnalliseen ja kansalliseen aluekehittämiseen ja siirrytään kohti kokonaisvaltaisempaa strategista ajattelumallia. Tällä tavoitellaan joustavuutta sekä ennakoivaa ja nopeaa reagointikykyä ympärillämme tapahtuviin muutoksiin. Hankelistaista ja toimenpidetasoisista kirjauksista on luovuttu. Tavoitteet tarkentuvat maakuntaohjelman toimeenpanosuunnittelussa. Valmistelussa on huomioitu maakuntaudistus, olemassa olevat relevantit aineistot sekä kansallinen aluekehittämisen tavoitepäättös.

Maakuntaohjelmaluonnos

Pohjois-Pohjanmaan maakuntaohjelmaluonnos 2018–2021 on strateginen ja selkeä kokonaisuus, jonka valmistelussa on hyvin otettu huomioon maakunnan ominaispiirteet ja tarpeet. Kainuun liitto toteaa, että Kainuulle ja Pohjois-Pohjanmaalle yhteisiä kehittämistavoitteita ja yhteistyön kysymyksiä ovat mm. kansainvälisen TEN-T verkon liikenneväyliin liittyvät kehittämisen tavoitteet sekä toimivat maakuntakeskusten väliset liikenneyhteydet.

Kainuun liitolla ei ole huomautettavaa maakuntaohjelman luonnokseen."

3) Aluekehitysjohtaja Heimo Keränen ja aluesuunnitteluasiantuntija Sanna Schroderus ovat 6.10.2017 antaneet Pohjois-Karjalan maakuntaliitolle seuraavan sisältöisen lausunnon:

"LAUSUNTO POHJOIS-KARJALAN MAAKUNTAOHJELMALUONNOK-

SESTA

Pohjois-Karjalan maakuntaliitto on pyytänyt mm. Kainuun liitolta lausuntoa Pohjois-Karjalan maakuntaohjelman luonnoksesta. Maakuntaohjelmassa esitetään maakunnan kehittämisen visio sekä maakunnan kehittämisen tavoitteet ja toimenpide-ehdotukset lähivuosille. Ympäristöseloituksessa arvioidaan maakuntaohjelman toteuttamisen ympäristövaikutukset.

Maakuntaohjelmaluonnos

Pohjois-Karjalan maakuntaohjelmaluonnos on monipuolinen kokonaisuus, joka antaa hyvät suuntaviivat maakunnan kehittämiseksi seuraavaksi neljäksi vuodeksi. Kainuun liitto toteaa, että Kainuulle ja Pohjois-Karjalalle yhteisiä kehittämistavoitteita ja yhteistyön kysymyksiä ovat mm. Barentsin kansainväliseen liikennekäytävään liittyvät Kontiomäki–Joensuu–Petroskoi ratayhteyden kehittäminen ja Vt6 kehittämistoimenpiteet.

Kainuun liitolla ei ole huomautettavaa Pohjois-Karjalan maakuntaohjelmaluonnoksesta."

4) Aluekehitysjohtaja Heimo Keränen ja aluesuunnitteluasiantuntija Sanna Schroderus ovat 10.10.2017 antaneet Puolangan kunnalle seuraavan sisältöisen lausunnon:

"LAUSUNTO PUOLANGAN HONKAVAARAN ALUEEN ASEMAKAAVAMUUTOSTA JA LAAJENNUSTA KOSKEVASTA LUONNOKSESTA

Puolangan kunta on pyytänyt mm. Kainuun liitolta lausuntoa Honkavaaran alueen asemakaavamuutosta ja laajennusta koskevasta luonnoksesta.

Asemakaavan muutos- ja laajennusalueelle on tavoitteena osoittaa palolaitoksen sijaintipaikka Honkatien pohjoispuolelle sekä laajentaa jo vireillä olevaa biokeskuksen asemakaavan muutos- ja laajennusaluetta Honkavaaran alueella mahdollistaen ajoyhteyden alueen itäpuolelta sekä mahdollistaa vesihuoltoverkoston alavesisäiliön sijoitus Honkavaaran laialueelle.

Kaavamuutos- ja laajennusalue sijaitsee Puolangan kirkonkylän pohjoisosassa Kantatien pohjoispuolella. Pinta-alaltaan suunnittelualue on noin 43 ha. Alue sijaitsee Puolangan kuntakeskuksen oikeusvaikutukseton osa-yleiskaavan alueella.

Asemakaavaluonnos

Kainuun liitto toteaa tarkennuksena asemakaavaluonnoksen kaavaseloitukseen seuraavaa: Suunniteltu kaava-alue sijaitsee Puolangan keskustaa-ajamassa, joka on osoitettu Kainuun voimassa olevassa maakuntakaavassa A-kohdemerkinnällä. Maakuntakaavassa osoitetun taajatoimintojen A-kohdemerkinnän yksityiskohtaisempi raja- ja laajuus ratkaistaan

kuntakaavoituksella. Kainuun tuulivoimamaakuntakaava on vahvistettu ympäristöministeriössä 31.1.2017. Ympäristöministeriön päätöksestä on valitus käsittelyssä Korkeimmassa hallinto-oikeudessa. Kainuun kaupan vaihemaakuntakaavassa ja tuulivoimamaakuntakaavassa osoitetut maankäyttövaraukset eivät kohdistu suunnitellulle kaava-alueelle tai sen läheisyyteen, mutta edellä mainittujen maakuntakaavojen koko maakuntakaava-aluetta koskevat yleismääräykset ohjaavat maankäytön suunnittelua myös asemakaava-alueella."

5) Hallinto- ja talouspäälikkö Paula Halonen ja maankäyttöasiantuntija Martti Juntunen ovat 16.10.2017 antaneet turvallisuus- ja kemikaalivirastolle seuraavan sisältöisen lausunnon:

"LAUSUNTO PALTAMON PITKÄPERÄN KAIVOSPIIRIN LAKKAUTTAMISTA KOSKEVASTA HAKEMUKSESTA

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) on pyytänyt kaivoslain (621/2011) 37 §:n ja kaivosasetuksen (391/2012) 25 §:n nojalla Kainuun liiton lausuntoa Paltamon Pitkäperän kaivospiirin KaivNro 886 lakkauttamista koskevasta hakemuksesta.

Kaivospiirin lopettamistoimien vireille tulo perustuu KHO:n päätökseen 7.3.2017 (972/2017) koskien Pitkäperän kaivospiiriä.

Päätöksessään KHO on todennut, että Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden päätöksen lopputulosta ei ole aihetta muuttaa siltä osin kuin sillä on kumottu Pitkäperän kaivospiiriä koskeva Turvallisuus- ja kemikaaliviraston päätös 28.11.2013 kaivosrekisterinumero 886 (jatkoajan myöntäminen Pitkäperän kaivospiirille kaivostyön aloittamiseksi).

Kaivoslain 145 §:n mukaan kaivosoikeuden haltijan on tehtävä kirjallinen ilmoitus kaivostoiminnan lopettamistoimenpiteistä kaivosviranomaiselle välittömästi, kun kaivoslain 143 §:ssä (alueen kunnostaminen) ja 144 §:n 1 momentissa (louhittujen kaivosmineraalien, rakennusten ja rakennelmien poistaminen) tarkoitetut toimenpiteet on olennaisilta osin tehty.

Kaivoslain 146 §:n mukaan saatuaan 145 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen kaivosviranomaisen on järjestettävä lopputarkastus, jollei sitä ole pidettävä ilmeisen tarpeettomana. Lopputarkastuksessa on todettava, ovatko 143 §:ssä ja 144 §:n 1 momentissa tarkoitetut toimenpiteet olennaisilta osin tehty, sekä arvioitava yleisten ja yksityisten etujen turvaamisen kannalta välttämättömät seikat.

Kaivosviranomainen TUKES toteaa ko. lausuntopyynnössä, että kaivospiiri voidaan lopettaa ilman lopputarkastusta, koska kaivospiiri on luonnontilassa.

Kaivoslain 149 §:n mukaan kun kaivostoiminnan lopettamispäätös on lainvoimainen, kaivostoiminnan harjoittajan käyttö- ja hallintaoikeus kaivosalueeseen sekä käyttö- ja muu oikeus kaivoksen apualueeseen lakkaavat. Samalla kyseiset alueet palautuvat korvauksetta kiinteistön omistajan haltuun.

Kaivospiirin lakkauttamista koskeva hakemus

Kainuun liitolla ei ole huomautettavaa Pitkäperän kaivospiirin lakkauttamista koskevaan hakemukseen."

6) Maakuntajohtaja Pentti Malinen ja aluesuunnitteluasiantuntija Sanna Schroderus ovat 23.10.2017 antaneet Kainuun ELY-keskukselle seuraavan sisältöisen lausunnon:

"LAUSUNTO TERRAFAME OY:N KAIVOSTOIMINNAN JATKAMINEN TAI SULKEMINEN -HANKKEEN YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTISELOSTUKSESTA

Kainuun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on pyytänyt mm. Kainuun liiton lausuntoa Terrafame Oy:n kaivostoiminnan jatkaminen ja kehittäminen tai vaihtoehtoinen sulkeminen -hankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta. Terrafamen kaivosalue sijaitsee Sotkamon Tuhkakylässä, noin 23 km Sotkamon keskustasta lounaaseen, Sotkamon ja Kajaanin kuntien alueella. Kaivosalue sijaitsee Oulujoen ja Vuoksen vedenjakajalla.

Pohjois-Suomen aluehallintovirasto antoi 30.4.2014 päätöksen koskien Talvivaaran kaivokselle 29.3.2007 myönnetyn ympäristö- ja vesitalousluvan muuttamista. Vaasan hallinto-oikeus (VHO) antoi 28.4.2016 päätöksen valituksista koskien kaivoksen ympäristö- ja vesitalouslupa-määräysten tarkistamista ja uraanin talteenottolaitoksen ympäristölupaa koskevassa ympäristölupa-asiassa. VHO:n päätöksen mukaan toiminnanharjoittajan on haettava uutta lupaa 31.8.2017 mennessä, mikäli se aikoo jatkaa toimintaansa 31.12.2018 jälkeen. Tämän seurauksena Terrafame Oy on aloittanut koko toimintaa koskevan YVA-menettelyn. Terrafame Oy:llä on tämän kaivostoiminnan jatkamista, kehittämistä tai mahdollista sulkemista koskevan YVA-menettelyn lisäksi käynnissä myös toinen YVA-menettely, joka käsittelee purkuvesien aiheuttamia välittömiä ja välillisiä vaikutuksia ympäristöön sekä kaivoksen vesienhallintaa mahdollisessa sulkemistilanteessa.

YVA-menettelyn tarkoituksena on vähentää hankkeen haitallisia vaikutuksia, edistää kansalaisten vaikutusmahdollisuuksia ja lisätä tietoa päätöksenteon tueksi. YVA-menettelyyn sisältyy ohjelma- ja selostusvaihe.

Arvioitavat vaihtoehdot

YVA-menettelyssä on tarkasteltu viittä tarkentunutta toteuttamisvaihtoehtoa (VE0, VE0+, VE1a, VE1b, VE1c) sekä ennenaikaisen sulkemisen vaihtoehtoa (VE2).

Vaihtoehdossa 0 (VE0) kaivostoiminta jatkuu nykyisellään, jossa malmin louhinta on 15 M t/v, nikkelituohtanto 30 000 t/v ja nikkeli tuote myydään nykyisenä nikkelisulfidi-tuotteena. Vaihtoehto 0+ (VE0+) vastaa muilta osin vaihtoehtoa 0 lukuun ottamatta, että siinä rakennetaan erilliset sivukivialueet KL1 ja KL2, sekundääriliuotuslohkot 5-8 sekä kipsisakka-al-

taan lohkot 7-8. Lisäksi malmin louhintamäärää kasvatetaan tasolle 18 Mt/v sekä uraanin talteenotto käynnistetään aiemmin luvitetun kokonaisuuden mukaisesti.

Vaihtoehdossa 1a (VE1a) primäärivaiheen liuotusalueelle rakennetaan uudet liuotuslohkot nro: 5 ja 6, nikkelin vuosituotanto nostetaan tasolle 35 000 - 37 000 t/v ja sivukiven louhintamäärä on tasolla 18–45 M t/v. Uraanin talteenotto käynnistetään aiemmin luvitetun kokonaisuuden mukaisesti. Vaihtoehdossa 1b (VE1b) VE1a mukaisen toiminnan lisäksi tuotantoprosessiin lisätään pasutto. Pasuton (nikkelisulfidista -> nikkelioksidia) kanssa samaan aikaan rakennetaan myös rikkihappotehdas, joka mahdollistaa osittaisen omavaraisuuden bioliuotuksessa käytettävän rikkihapon suhteen. Vaihtoehdossa 1c (VE1c) toimitaan kuten VE1b paitsi, että tuotantoprosessiin lisätään sulatto, jonka jälkeen tuote myytäisiin nikkeligranulituotteena (Ni-Fe).

Vaihtoehdossa 2 (VE2) kaivostoiminta päätettäisiin lopettaa ja kaivos suljettaisiin hallitusti vaiheittain. Toiminnan ylösajon turvaava jatkorahoitus varmistui vuoden 2017 alkupuolella, joten ennenaikainen sulkeminen (VE2) ei ole katsottu olevan tällä hetkellä todellinen vaihtoehto.

Vaihtoehtojen arvioinnissa todetaan, että hankevaihtoehdot ovat toteuttamiskelpoisia lukuun ottamatta vaihtoehtoja 0 ja 2. Arvioinnin mukaan hankevaihtoehtojen VE0+, VE1a, VE1b ja VE1c vaikutusten väliset merkittävyyserot ovat pieniä. Hanke-vaihtoehtojen VE0+, VE1a, VE1b ja VE1c vaikutukset maisemaan ja kulttuuriympäristöön, meluun, kasvillisuuteen sekä maa- ja kallioperään on arvioitu kohtalaisen kielteiseksi. Vähäinen kielteinen vaikutus on arvioitu kohdistuvan toteuttamiskelpoisista hankevaihtoehdoista eläimistöön, luonnonsuojelualueisiin, pohjaveeseen, vesistöihin, pölypitoisuuteen ja terveyteen. Hankevaihtoehtojen VE0+, VE1a, VE1b ja VE1c vaikutukset talouteen ja elinkeinoin nähtiin selvästi havaittavan myönteisiksi. Eroja vaihtoehtojen välillä arvioitiin olevan ääri-, ilmasto-, ilman laatu- ja liikennevaikutuksissa sekä vaikutuksissa ihmisten elinoloihin, viihtyisyyteen ja alueen virkistyskäyttöön. Vaihtoehdoissa VE1a, VE1b ja VE1c arvioitiin olevan pääasiassa kielteisemmät vaikutukset näiden teemojen suhteen kuin vaihtoehdossa 0+.

Ympäristövaikutusten arviointiselostus

Terrafame Oy:n kaivostoiminnan jatkamista ja kehittämistä tai vaihtoehtoista sulkemista koskeva ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä tarkasteltu tuotteen jalostusarvon nostaminen kestävästi on koko Kainuun työllisyyden ja aluetalouden kehityksen kannalta myönteistä. Kainuun liitto pitää tärkeänä, että kaikkien hankevaihtoehtojen vaikutukset ja niiden merkittävyys arvioidaan samalla tarkkuustasolla.

Kainuun liitto toteaa, että tehdyt muutokset arviointiohjelmavaiheesta mm. vaihtoehtoihin ovat perusteltuja ja selkeyttävät arviointia. Arvioinnissa on hyvä tuoda selkeästi esille tiedot eri hankevaihtoehtojen päästöjen määrästä, laadusta ja vaikutuksista päätöksenteon tueksi ja osallistumisen varmistamiseksi.

Kainuun liitolla ei ole muuta huomautettavaa ympäristövaikutusten ar-

viointiselostuksesta."

Lisätietoja lausunnosta antaa maakuntajohtaja Pentti Malinen, puh. 044 797 0197 sähköpostitse osoitteella etunimi.sukunimi@kainuu.fi.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus päättää, ettei viranhaltijapäätöksiä ja pöytäkirjoihin merkittyjä päätöksiä oteta maakuntahallituksen käsiteltäväksi ja merkitsee annetut lausunnot tiedoksi.

Maakuntahallitus:

Käydyn keskustelun jälkeen maakuntahallitus hyväksyi maakuntajohtajan ehdotuksen.
